CURTEA DE APEL NORD

Dosarul nr. 21rji-887/2025 Judecătoria Orhei, sediul Central
1-24039662-03-21rji-15072025 Judecător: Veronica Cupcea

D E C I Z I E
În numele Legii

18 decembrie 2025 mun. Bălți

Colegiul penal al Curții de apel Nord
În componența:
Președintele completului, judecătorul: Aurelia Andronache
Judecătorii: Ludmila Iarmaliuc, Ecaterina Arsenii

judecând în ordine de recurs, fără participarea părților, recursul avocatului Medeleanu Roman în interesele condamnatului Scurtu Mihail declarat împotriva încheierii Judecătoriei Orhei, sediul Central din 13 iunie 2025, prin care a fost respinsă cererea avocatului Medeleanu Roman în interesele condamnatului Scurtu Mihail privind înlocuirea părții neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă în temeiul art. 92 Cod penal,

După expunerea esenței cauzei de către judecătorul-raportor, ținând cont de argumentele invocate în recurs, în raport cu materialele cauzei şi prevederile legii în vigoare, Colegiul penal,-

C O N S T A T Ă :

La data de 10 aprilie 2024 în adresa Judecătoriei Orhei, sediul Central a parvenit cererea avocatului Medeleanu Roman în interesele condamnatului Scurtu Mihail privind înlocuirea în privința a părții neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă în temeiul art. 92 Cod penal, deținut în Penitenciarul nr. 6 Soroca.

În motivarea cererii se invocă faptul că, prin sentința Judecătoriei Bălti din 13 decembrie 2017, Scurtu Mihail a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 164 alin. (2) lit. e), f) și g) Cod penal la 8 ani închisoare; în baza art. 151 alin. (2) lit. d) Cod penal la 11 ani închisoare; în baza art. 188 alin.(3) lit. c) Cod penal la 11 ani închisoare, în temeiul art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate i-a fost aplicata pedeapsa definitivă de 12 ani închisoare, cu executare in penitenciar de tip semiînchis.

În privința lui Scurtu Mihail a fost aplicată măsura preventive sub forma de arestare preventive, acesta fiind luat sub arest din sala de judecate, măsura

preventive fiind menținută până la intrarea sentinței în vigoare. Termenul pedepsei i-a fost calculat din 13 decembrie 2017. Conform procesului-verbal de reținere din 13 decembrie 2017, Scurtu Mihail a fost reținut de facto la data de 13 decembrie 2017, ora 11:00.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 16 iulie 2021, dispozițiile sentinței instanței de fond cu privire la condamnarea lui Scurtu Mihail, au fost menținute.

Prin încheierea Judecătoriei Orhei, sediul Central din 01 martie 2023 s-a dispus: Se admite cerere depusă de avocatul Denis Duca, in interesele condamnatului Scurtu Mihail, împotriva administrației instituțiilor penitenciare, Penitenciarul nr.11 Bălți și Penitenciarul nr. 18 Brănești, referitor la condițiile de detenție care, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, se constate faptul că, condamnatul Scurtu Mihail, a fost deținut în Penitenciarul nr. 11 Bălți și în Penitenciarul nr. 18 Brănești, perioada continue de la 13 decembrie 2017 până în prezent, 01 martie 2023, pe o perioada totale de 1904 zile, în calitate de condamnat, în condiții contrare prevederilor art.3 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului. În condițiile art. 473^4 alin. (4) Cod de procedură penale, s-a redus pedeapsa condamnatului Scurtu Mihail, cu 190 (una suta nouăzeci) zile, pentru perioada de 1904 zile, în care condamnatul s-a aflat în detenție Penitenciarul nr.1 Bălți și în *****, în calitate de condamnat, în condiții contrare prevederilor art. 3 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

În privința perioadei de 4 (patru) zile, calculate în condițiile art. 473^4 alin. (4) Cod de procedură penale, din perioada de 1904 zile și care nu au putut fi împărțite la 10, se acorde, cu titlu de compensare condamnatului Scurtu Mihail, suma de bani în mărime de 200 (doua sute) lei, adică, cate o unitate convențională pentru o zi în care condamnatul a suferit încălcarea condițiilor de detenție, care urmează a fi încasată din contul bugetului de stat prin intermediul Ministerului Finanțelor al Republicii Moldova.

Menționează că la moment, condamnatul Scurtu Mihail se deține in *****, r-nul Orhei și că a executat mai mult de jumătate din termenul pedepsei și sunt întrunite toate condițiile impuse de legislația penală.

Prin încheierea Judecătoriei Orhei sediu Central din 11.04.2024, s-a declarat inadmisibilă cererea avocatului Roman Medeleanu, în interesele condamnatului Scurtu Mihail, privind înlocuirea părții neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă, în temeiul art. 92 Cod penal.

S-a explicat condamnatului Scurtu Mihail că trebuie să respecte procedura extrajudiciară stabilită de lege și urmează să se adreseze cu cerere privind înlocuirea părții neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă administrației instituției penitenciare și dacă va fi refuzat, poate înainta o cerere pentru înlocuirea pedepsei nemijlocit în instanța de judecată.

Prin decizia Curții de Apel Nord din 24.04.2025, recursul avocatului Roman Medeleanu declarat împotriva încheierii Judecătoriei Orhei sediu Central din 11.04.2024, prin care a fost declarată inadmisibilă cererea avocatului Roman Medeleanu în interesele condamnatului Scurtu Mihail cu privire la înlocuirea părții neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă, în temeiul art. 92 Cod penal, s-a admis cu casarea respectivei încheieri și remiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță, în același complet de judecată.

În motivarea soluției adoptate a fost constatat faptul că, neacordând posibilitate condamnatului Scurtu Mihail de a se expune pe marginea cererii și de a prezenta probe în vederea susținerii argumentelor din cerere, instanța de judecată nu a asigurat desfășurarea unui proces echitabil în cauza dată, neținând cont de dispozițiile art. 19 CPP - accesul la justiție și art. 6 CEDO, ce prevăd dreptul la un proces echitabil, conform căruia, orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public şi într-un termen rezonabil a cauzei sale, de către o instanţă independentă şi imparțială, instituită de lege, care va hotărî asupra cerințelor formulate

Rejudecând cauza, prin încheierea Judecătoriei Orhei, sediul Central din 13 iunie 2025, s-a respins cererea avocatului Medeleanu Roman, în interesele condamnatului Scurtu Mihail, născut la 26 iunie 1996, deținut în Penitenciarul nr. 18-Brănești, privind înlocuirea părții neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă, în temeiul art. 92 Cod penal.

Exercitarea căilor de atac:

Împotriva încheierii Judecătoriei Orhei, sediul Central din 13 iunie 2025 a declarat recurs avocatul Medeleanu Roman în interesele condamnatului Scurtu Mihail, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea încheierii și aplicarea prevederilor art. 92 Cod penal în privința lui Scurtu Mihail.

În motivarea recursului condamnatul a invocat faptul că, conform extrasului din procesul-verbal nr. 8 al comisiei Penitenciarului nr. 18 Brănești din 28.03.2024, în urma examinării materialelor şi dosarului privind posibilitatea aplicării art. 92 Cod penal în privința condamnatului Scurtu Mihail, comisia a hotărât: de a nu înainta demers în instanța de judecată, motivul fiind - are comportament negativ, nu are realizări. Hotărârea comisiei a fost aprobată prin ordinul nr.55 din 28.03.2024.

Conform raportului de evaluare despre realizarea Programului individual de executare a pedepsei şi despre comportamentul condamnatului din 28 martie 2024, condamnatul Scurtu Mihail nu are sancțiuni disciplinare active, are o stimulare la 15.11.2022 pentru participare la reparație în sector,: manifestă comportament adecvat față de personalul penitenciarului, la acțiuni ce periclitează activitatea în penitenciar nu a fost observat, susține subcultura criminală, manifestă interes față de jocurile de hazard. A realizat la 23 septembrie 2021 doar activitatea planificată

„Adaptarea la mediul penitenciar”. Activitățile planificate „Cetățenia Activă”, „Educație pentru sănătate”, „Încadrarea în câmpul muncii”, „Programul infracțiuni contra patrimoniului”, nu le-a realizat din motive dependente de condamnat. În timpul liber a participat la ora informativă „Ziua mondială a sănătății mintale” şi jocul tenis de masă. Este căsători, menține legătura cu mama şi două surori, este susținut prin vizite şi colete, condamnat pentru prima dată, are specialitate de electrician şi tencuitor - zidar, are puține realizări în procesul de resocializare, nu manifestă interes pentru schimbare.

Recurentul mai invocă faptul că, membrii comisiei au constatat în concluzie că condamnatul Scurtu Mihail are un comportament negativ. Reieșind din certificatul privind aplicarea măsurilor de stimulare şi sancțiunilor disciplinare, condamnatul a avut patru sancțiuni disciplinare pe perioada 14.02.2018 - 29.04.2021 şi o măsură de stimulare la 15.11.2022.

Astfel, liberarea condiționată înainte de termen sau înlocuirea părții neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă se aplică dacă condamnatul a executat efectiv partea prevăzută de lege din termenul de pedeapsă stabilit prin sentință. Sub noțiunea de executare efectivă se înțelege perioada de aflare în închisoare, inclusiv termenul de menținere în arest preventiv a condamnatului. În cazul în care, pe parcursul executării pedepsei, printr-un act de amnistie ori grațiere, condamnatului i s-a redus o parte din pedeapsă, termenul redus se consideră ca termen de pedeapsă executat efectiv şi se include în termenul care oferă dreptul la liberare condiționată înainte de termen.

Consideră că, înlocuirea pedepsei închisorii cu o pedeapsă mai blândă poate avea loc indiferent dacă este sau nu reparată dauna cauzată prin infracțiune, iar în cazul înlocuirii pedepsei închisorii (exclusiv numai a acestei pedepse) cu muncă neremunerată în folosul comunității ori cu amendă, instanța pune în discuție una din aceste pedepse mai blânde, având în vedere acordul condamnatului, opinie care are importanță la admiterea ori respingerea demersului respectiv.

Reieșind din materialele dosarului personal, apărarea reiterează că, condamnatul Scurtu Mihail nu are careva titluri executorii, nu are sancțiuni active la momentul examinării cererii date de către instanța de judecată, are stimulări, a executat mai mult de 1/2 din termenul de pedeapsă stabilit definitiv. Potrivit Raportului de evaluare despre realizarea Programului individual de executare a pedepsei şi despre comportamentul condamnatului se atestă că condamnatul Scurtu Mihail pe parcursul executării pedepsei a realizat programe de instruire.

Totodată, condamnatul menține relațiile cu rudele şi are loc permanent de trai după eliberare. Apărarea reține că, reieșind din prevederile normei art. 92 Cod penal precizată supra, urmează a fi dedus că, posibilitatea înlocuirii părții neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă, poate avea loc în cazul în care

instanța de judecată va considera că, condamnatul în timpul executării pedepsei a avut un comportament satisfăcător şi s-a corectat.

În această ordine de idei instanța de fond nu a tras o concluzie în baza studierii depline şi obiective a datelor referitoare la persoana condamnatului, la comportamentul lui pe tot parcursul perioadei de efectuare a pedepsei cu închisoare, inclusiv: dacă s-a aflat şi în alte penitenciare, la respectarea regimului de executare, participarea la muncile remunerate şi neremunerate de îngrijire sau ameliorare a penitenciarului şi a teritoriului, de îmbunătățire a condițiilor de trai şi medico-sanitare de detenție, la relațiile cu alți condamnați, cu familia, la măsurile culturale educative, la prezența sancțiunilor disciplinare valabile la momentul soluționării demersului.

Astfel, apărarea consideră că din materialele cauzei că acesta a participat la programele de instruire, are stimulări pe parcursul executării pedepsei. Totodată, se atestă că condamnatul menține relațiile cu rudele şi are loc permanent de trai după eliberare.

Ținând cont de cele sus-menționate, apărarea consideră neîntemeiată soluția judecătorului de instrucție privind respingerea cererii condamnatului cu privire la aplicarea prevederilor art. 92 Cod penal or, termenul deja executat este suficient pentru restabilirea echității sociale şi atingerea scopului pedepsei penale, în vederea neadmiterii pe viitor a comiterii de către condamnat a unor noi fapte prejudiciabile.

Prin urmare se concluzionează că condamnatul nu prezintă pericol pentru societate, iar faptul că în privința sa au fost aplicate sancțiuni disciplinare nu poate fi reținut, or la moment acestea sunt stinse, mai mult ca atât având şi stimulări.

Aceste circumstanțe şi împrejurările comiterii faptelor, motivele și scopul urmărit de către condamnat, în corelație cu comportamentul acestuia pe parcursul executării pedepsei, atitudinea lui față de faptă şi pedeapsă, termenul executat real de către condamnat, care, în opinia apărării, fiind suficient pentru restabilirea echității sociale şi conștientizarea de către condamnat a scopului pedepsei pentru faptele comise, în vederea neadmiterii pe viitor a unor noi fapte prejudiciabile, instanța a ajuns la concluzia că ținând cont de categoria, natura şi gradul prejudiciabil al infracțiunilor comise, că în privința acestuia este posibilă aplicarea prevederilor art. 92 Cod Penal.

Argumentele părților:

Potrivit prevederilor art.447 alin. (1), (2) Cod de procedură penală, recursul se judecă în termen rezonabil, fără prezența părților la proces. Instanța de recurs fixează data examinării şi dispune să se comunice pârților la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului depunerii referinței.

Respectând principiul contradictorialității, instanța de recurs a fixat data examinării recursului și a dispus să se comunice părților la proces despre aceasta,

cu acordarea dreptului depunerii referinței, însă până la data examinării recursului, părțile nu au înaintat careva referințe, fapt care nu împiedică examinarea cauzei.

Aprecierea instanței de recurs:

Examinând încheierea atacată prin prisma motivelor de recurs invocate, cercetând materialele cauzei, Colegiul penal consideră necesar de a respinge recursul avocatului Medeleanu Roman în interesele condamnatului Scurtu Mihail, declarat împotriva încheierii Judecătoriei Orhei, sediul Central din 13 iunie 2025, ca fiind nefondat reieșind din următoarele considerațiuni:

În conformitate cu art. 437 alin. (1) pct. 4) Cod de procedură penală, pot fi atacate cu recurs alte hotărâri penale pentru care legea prevede această cale de atac.

Conform art. 448 alin. (1) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța verifică legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate pe baza materialului din dosarul cauzei şi a oricăror documente noi prezentate în instanța de recurs.

Potrivit art. 449 alin. (1) pct. 1) lit. a) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța adoptă una din următoarele decizii: respinge recursul, menținând hotărârea atacată, dacă recursul este nefondat.

În conformitate cu prevederile art. 469 alin. (1) pct. 2) Cod de procedură penală, la executarea pedepsei, instanța de judecată soluționează chestiunile cu privire la schimbările în executarea unor hotărâri, şi anume înlocuirea părții neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă (art. 92 din Codul penal).

În conformitate cu prevederile art. 471 alin. (1) Cod de procedură penală, chestiunile specificate la art. 469 alin. (1) pct. 5), 11) şi 14) se soluționează de către judecătorii instanței de drept comun, iar chestiunile prevăzute la celelalte puncte din art. 469 alin. (1) se soluționează de către judecătorul de instrucție la demersul instituției care pune în executare pedeapsa, la cererea condamnatului sau a apărătorului acestuia ori, după caz, la demersul procurorului care exercită supravegherea organului sau instituției care pune în executare pedeapsa. Soluționarea de către instanța de judecată a chestiunilor prevăzute la art. 469 alin. (1) pct. 1) şi 2) se efectuează în condițiile prevăzute la art. 266 şi 267 din Codul de executare şi numai după respectarea procedurii extrajudiciare stabilite. În cazul soluționării chestiunilor prevăzute la art. 469 alin. (1) pct. 1), 2), 4), 7)–9), instituția care pune în executare pedeapsa este obligată să prezinte raportul de evaluare privind comportamentul condamnatului, iar în cazul soluționării chestiunii prevăzute la art. 469 alin. (1) pct. 3), şi raportul medical respectiv. În ședința de judecată se citează autorul demersului cu privire la soluționarea chestiunii solicitate.

La caz, Colegiul reține că conform art. 92 alin. (1), (2), (3), (4) Cod penal, în privința persoanelor care execută pedeapsa cu închisoare, instanța de judecată, ținând cont de comportarea lor în timpul executării pedepsei, ***poate*** pronunța o încheiere cu privire la înlocuirea părții neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai

blândă, cu condiția reparării integrale a daunelor cauzate de infracțiunea pentru care persoana a fost condamnată, cu excepția cazului când dovedește că nu a avut nicio posibilitate să le repare. Totodată, persoana poate fi liberată, în întregime sau parțial, de la pedeapsa complementară. **(2)** Înlocuirea părții neexecutate a pedepsei cu o pedeapsă mai blândă poate fi aplicată numai după ce condamnatul ***a executat efectiv cel puțin o treime din termenul de pedeapsă pentru o infracțiune*** ușoară ***sau mai puțin gravă***, jumătate din termenul de pedeapsă pentru o infracțiune gravă și cel puțin două treimi din termenul de pedeapsă pentru o infracțiune deosebit de gravă sau excepțional de gravă. **(3)** La înlocuirea părții neexecutate a pedepsei cu o pedeapsă mai blândă, instanța de judecată poate alege orice pedeapsă mai blândă, din cele specificate la art. 62, în limitele prevăzute pentru fiecare categorie de pedepse. **(4)** La înlocuirea părții neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă, instanța de judecată îl poate obliga pe condamnat să îndeplinească obligațiile prevăzute la art. 90 alin. (6) în termenul de pedeapsă, la care a fost condamnat, rămas neexecutat.

La acest capitol, Colegiul penal statuează că sub noțiunea de executare efectivă se înțelege perioada de aflare în închisoare, inclusiv termenul de menținere în arest preventiv a condamnatului. În cazul în care, pe parcursul executării pedepsei, printr-un act de amnistie ori grațiere, condamnatului i s-a redus o parte din pedeapsă, termenul redus se consideră ca termen de pedeapsă executată efectiv şi se include în termenul care oferă dreptul la înlocuirea părții neexecutate a pedepsei cu o pedeapsă mai blândă.

În temeiul prevederilor art. 265 Cod de executare, instanța de judecată poate decide liberarea condiționată de pedeapsă înainte de termen sau înlocuirea părții neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă, aplicând, după caz, compensarea privilegiată a zilelor de muncă, în temeiul şi în condițiile art. 91 şi art. 92 Cod penal.

Conform art. 266 Cod de executare, în cazul în care condamnatul întrunește condițiile prevăzute în art. 91 şi art. 92 Cod penal, administrația locului de deținere sau comandamentul militar, după caz, adoptă, în termen de o lună, o hotărâre privind propunerea pentru liberarea condiționată de pedeapsă înainte de termen sau pentru înlocuirea părții neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă sau privind refuzul în acest sens. **(2)** Propunerea pentru liberarea condiționată de pedeapsă înainte de termen sau pentru înlocuirea părții neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă se depune, în termen de 5 zile de la data adoptării hotărârii, la instanța de judecată în a cărei rază teritorială se află locul de deținere. **(3)** În cazul în care administrația locului de deținere sau comandamentul militar, după caz, refuză să propună liberarea condiționată de pedeapsă înainte de termen sau înlocuirea părții neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă,

condamnatul poate înainta un demers pentru liberare sau înlocuire nemijlocit în instanța de judecată.

Concomitent, art. 267 Cod de executare stabilește că, la demersul pentru liberarea condiționată de pedeapsă înainte de termen sau pentru înlocuirea părții neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă se anexează dosarul personal al condamnatului, dovezile motivelor de fapt invocate şi, după caz, calculul zilelor conform compensării privilegiate a zilelor de muncă. Demersul se judecă în condițiile Codului de procedură penală. **(2)** În cazul în care instanța de judecată respinge demersul pentru liberarea condiționată de pedeapsă înainte de termen sau pentru înlocuirea părții neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă, depunerea repetată a demersului poate avea loc după înlăturarea motivelor de fapt şi/sau de drept invocate de instanță la respingerea demersului, dar nu mai devreme de 6 luni de la data rămânerii definitive a hotărârii.

În acest sens, Colegiul penal constată că legislația în vigoare prevede că înlocuirea părții neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă poate fi aplicată condamnatului dacă instanța de judecată va considera posibilă corectarea condamnatului fără executarea deplină a pedepsei cu închisoarea. O atare concluzie urmează a fi trasă în baza studierii depline şi obiective a datelor referitoare la persoana condamnatului, la comportamentul lui pe tot parcursul perioadei de executare a pedepsei cu închisoare, inclusiv dacă s-a aflat şi în alte penitenciare, la respectarea regimului de executare, participarea la muncile remunerate sau neremunerate de îngrijire sau amenajare a penitenciarului şi a teritoriului, de îmbunătățire a condițiilor de trai și medico-sanitare de detenție, la relațiile cu alți condamnați, cu familia, la participarea la măsurile cultural-educative, la prezența sancțiunilor disciplinare valabile la momentul soluționării demersului. La înlocuirea părții neexecutate a pedepsei cu o pedeapsă mai blândă, instanța de judecată poate alege orice pedeapsă mai blândă, din cele specificate la art. 62, în limitele prevăzute pentru fiecare categorie de pedepse.

Din materialele cauzei Colegiul penal reține că, Scurtu Mihail a fost condamnat prin sentința Judecătoriei Bălți din 13 decembrie 2017, fiind recunoscut vinovat de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 164 alin. (2), lit. e), f), g), art. 151 alin. (2) lit. d), art. 188 alin. (3) lit. c) Cod penal, în baza art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, fiindu-i stabilită pedeapsa definitivă de 12 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, sentință menținută în privința lui Scurtu Mihail prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 16 iulie 2021 și decizia Curții Supreme de Justiție din 17 noiembrie 2021.

Prin încheierea Judecătoriei Orhei, sediul Central din 01 martie 2023, menținută prin decizia Curții de Apel Chișinău din 02 octombrie 2023, în condițiile art. 473^4 alin. (4) Cod de procedură penală, termenul pedepsei definitive, stabilit lui

Scurtu Mihail, i-a fost redus cu 190 zile, pentru deținerea în condiții contrare prevederilor art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăților fundamentale.

La fel, Colegiul penal reține că începutul termenului este 13.12.2017, sfârșitul termenului de închisoare este 2905.06.2029.

Fiind respectată procedura prealabilă, potrivit raportului de evaluare din 28.03.2024, condamnatul Scurtu Mihail are comportament negativ, nu are realizări, nu are sancțiuni disciplinare active, are o stimulare la 15.11.2022 pentru participare la reparație în sector, manifestă comportament adecvat față de personalul penitenciarului, la acțiuni ce periclitează activitatea în penitenciar nu a fost observat, susține subcultura criminală, manifestă interes față de jocurile de hazard. A realizat la 23 septembrie 2021 doar activitatea planificată ”Adaptarea la mediul penitenciar”. Activitățile planificate ”Cetățenia Activă”, ”Educație pentru sănătate”, ”Încadrarea în câmpul muncii”, ”Programul infracțiuni contra patrimoniului”, nu le-a realizat din motive dependente de condamnat, la 13 decembrie 2023 condamnatului Scurtu Mihail a executat efectiv jumătate din termenul de pedeapsă pentru o infracțiune gravă. Este căsători, menține legătura cu mama și două surori, este susținut prin vizite și colete, condamnat pentru prima dată, are specialitate de electrician și tencuitor – zidar, are puține realizări în procesul de resocializare, nu manifestă interes pentru schimbare.

Reieșind din certificatul privind aplicarea măsurilor de stimulare și sancțiunilor disciplinare, condamnatul Scurtu Mihail a avut patru sancțiuni disciplinare pe perioada 14.02.2018 – 29.04.2021 și o măsură de stimulare la 15.11.2022.

Drept urmare, condamnatul Scurtu Mihail s-a adresat către judecătorul de instrucție cu cererea privind înlocuirea părții neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă în temeiul art. 92 Cod penal.

Fiind examinat demersul în fond, prin încheierea Orhei, sediul Central din 13 iunie 2025 cererea avocatului Medeleanu Roman în interesele condamnatului Scurtu Mihail a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

Colegiul penal, lecturând încheierea recurată în raport cu argumentele recursului, reiterează importanța examinării tuturor circumstanțelor de fapt și a circumstanțelor personale ale condamnatului în stabilirea posibilității de înlocuire a părții neexecutate din pedeapsa aplicată cu una mai blândă.

La acest capitol, instanța de recurs subliniază că la determinarea oportunității înlocuirii unei părți neexecutate din pedeapsă, urmează a se ține cont de gradul de gravitate a faptelor și consecințele acestora pentru victime și societate se numără printre elementele esențiale care trebuie avute în calcul.

Respectiv, deși, formal, condamnatul ar apărea ca executând jumătate din pedeapsă, potrivit informațiilor reținute din materialele cauzei, se atestă că Scurtu

Mihail de către comisia penitenciarului este caracterizat negativ, nu a realizat programul individual, a fost stimulat o singură dată, sancționat disciplinar a fost de 4 ori, executând partea necesară din pedeapsă la data de 13.12.2023.

La fel, Colegiul penal reține că Scurtu Mihail este la prima condamnare, fiind condamnat pentru comiterea unei infracțiuni contra vieții și sănătății persoanei cât și a patrimoniului persoanei, fiindu-i stabilită pedeapsa privativă de libertate, aspect care atrage atenția instanței asupra gravității faptelor infracționale. În coroborare cu faptul că se caracterizează negativ și nu realizează programul individual, indică la faptul că condamnatul nu urmează procesul reeducării.

În acest sens, Colegiul subliniază, că pentru a decide dacă o parte neexecutată din pedeapsă poate fi înlocuită cu una mai blândă, instanța trebuie să aprecieze dacă scopurile menționate au fost atinse într-o măsură suficientă și dacă există premise concrete că persoana nu va reveni la comiterea de infracțiuni.

Astfel, instanța de fond a constatat întemeiat că, deși formal se pot identifica elemente care îndeplinesc condițiile textului art. 92 din Codul penal, și anume condiția executării a jumătate din pedeapsă, totuși sunt prezente patru sancțiuni disciplinare, fiind stimulat o singură dată, prevalarea riscului de recidivă, în raport cu factorii protectivi, caracterizarea negativă și ne realizarea programului individual, obligă la o abordare mai prudentă cu privire la modificarea regimului de executare și la necesitatea continuării procesului de reeducare în detenție.

Totodată, necesită de elucidat că, aplicarea înlocuirii părții neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă ***este un drept şi o rezervă în atitudine a instanței, şi nu o obligație***, or, înlocuirea părții neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă se aplică doar cu condiția că instanța va considera posibilă corectarea condamnatului fără executarea deplină a pedepsei aplicate prin sentința de condamnare, concluzii care urmează a fi trase în baza studierii depline şi obiective a datelor referitoare la persoana condamnatului, la comportamentul lui pe tot parcursul perioadei de executare a pedepsei cu închisoare, la respectarea regimului de executare, participarea la muncile remunerate sau neremunerate de îngrijire sau amenajare a penitenciarului şi a teritoriului, de îmbunătățire a condițiilor de trai şi medico-sanitare de detenție, la relațiile cu alți condamnați, cu familia, la participarea la măsurile cultural-educative, la prezența sancțiunilor disciplinare valabile la momentul soluționării cererii.

Astfel, luând în considerare scopul pedepsei penale ca mijloc de corectare şi reeducare a condamnatului în sensul prevenirii săvârșirii de noi infracțiuni atât de către condamnat, cât şi de către alte persoane, instanța de fond just a conchis că în cazul dat, este imposibilă corectarea condamnatului fără executare în continuare a pedepsei, întrucât în ședința de judecată nu au fost prezentate probe pertinente ce ar dovedi cu certitudine că persoana condamnată s-a corectat şi poate fi reintegrată în societate prin înlocuirea părții neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai

blândă, neprivativă de libertate. Or, interesul social, raportat la gravitatea faptelor și la politica penală de prevenție, nu justifică în acest moment admiterea cererii de înlocuire a pedepsei rămase de executat cu una mai blândă.

Pertinentă speței urmează a fi reținută și Recomandarea nr. R (89) 12 a Comitetului de Miniștri către Statele membre cu privire la educație în penitenciare, potrivit căreia, educația în penitenciar ajută la umanizarea penitenciarelor şi este un mijloc important de facilitare a întoarcerii deținutului în societate, pregătit atât din punct de vedere moral cât şi din punct de vedere educațional.

Prin urmare, analizând situația de fapt stabilită la soluționarea cererii condamnatului Scurtu Mihail privind aplicarea în privința sa a prevederilor art. 92 Cod penal şi raportând-o la temeiurile de drept aplicabile cazului examinat, totalitatea circumstanțelor şi condițiilor în favoarea şi în defavoarea admiterii acestora, în cumul cu celelalte împrejurări ale cazului, Colegiul penal consideră că corijarea condamnatului şi atingerea scopului pedepsei penale prevăzute la art. 61 Cod penal pot fi obținute numai în condițiile executării în continuare de către ultimul a pedepsei închisorii stabilite prin sentință, motiv pentru care cererea avocatului Medeleanu Roman în interesele condamnatului Scurtu Mihail corect a fost respinsă de către instanța de fond ca fiind neîntemeiată.

În atare circumstanțe, instanța de recurs reține că instanța de fond şi-a motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările care infirmă/afirmă acuzația, permițând părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, din care motiv o curte de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției de primă instanță *(Hotărârea CtEDO Garcia Ruis versus Spania).*

Din considerentele enunțate, nu pot fi reținute criticele recurentului împotriva încheierii Judecătoriei Orhei, sediul Central din 13 iunie 2025 deoarece sunt nejustificate şi se combat prin constatările sus citate.

Pe motivele expuse mai sus, Colegiul penal va respinge recursul declarat de către avocatul Medeleanu Roman în interesele condamnatului Scurtu Mihail împotriva încheierii Judecătoriei Orhei, sediul Central din 13 iunie 2025, ca fiind nefondat, menținând fără modificări încheierea adoptată de prima instanță.

În conformitate cu prevederile art. 449 alin. (1) pct. 1) lit. a) Cod de procedură penală, Colegiul penal,-

D E C I D E :

Recursul avocatului Medeleanu Roman în interesele condamnatului Scurtu Mihail declarat împotriva încheierii Judecătoriei Orhei, sediul Central din 13 iunie 2025 prin care a fost respinsă cererea avocatului Medeleanu Roman în interesele condamnatului Scurtu Mihail privind înlocuirea părții neexecutate din pedeapsă cu

o pedeapsă mai blândă în temeiul art. 92 Cod penal, se respinge ca nefondat, cu menținerea încheierii în cauză fără modificări.

Decizia este irevocabilă.

Președintele completului: **Judecător:** **Judecător:**